

Hillerød, den 22. maj 2007

Socialudvalget
Folketinget
Christiansborg,
1240 København K

Den 17. maj 2007 var det et år siden, at vores tante døde 86 år gammel. Hendes organisme sagde ”stop” efter et langt og godt liv med vores onkel gennem de godt 62 år, som de fik lov til at få sammen. Deres livs eneste store sorg var, at de ikke oplevede at få børn. De sidste par år var dog præget af stor helbredsmæssig svækkelse. De havde frasagt sig omsorg fra det offentlige.

Med vores tantes død mistede vores onkel sit ”hoved”. Han havde gennem de sidste par år fungeret som hendes ”ben”, og hun dirigerede ham rundt, og sådan hang deres hverdag lige præcis sammen, når specielt hun nu ikke ønskede hjælp udefra.

Hjemmeplejen kom dog en tid i hjemmet for at give vores tante støttestrømper på, ligesom de også tog dem af igen. I den forbindelse, ved juletid 2005, talte vi søskendebørn med de ansatte dér, som gav udtryk for, at det var katastrofalt, at parret (vores tante og onkel) ikke fik mere hjælp, og vi tilsluttede os de udkørende fra hjemmeplejens bekymring og spurgte, hvad vi kunne gøre.

Vi blev rådet til at kontakte den tilsynsførende på området, som ved efterfølgende telefonisk kontakt totalt tilbageviste vores henvendelse, endskønt vi påpegede et stort omsorgs-/plejebestand for disse vore kære ældre, som også angivet af hendes eget personale.

Ved efterfølgende læsning af rekvirerede akter kan vi læse: ”At de pårørende ikke ønskede at modtage hjælp”. Man bliver virkelig rystet, når man ser sådan et journalnotat.

Tiden gik på bedste beskub frem til april 2006. Deres hjem lugtede mere og mere på grund af mangelfuld hygiejne. De var meget snavsede i tøjjet. Damefrisøren ville ikke længere sætte sine kamme i vores tantes hår. Vores tante kunne næsten ikke bevæge sig op til hende, og frisøren tilbød at komme i hjemmet. Det blev til én gang.

Vores onkel stod for den daglige madlavning. Som et eksempel kan det nævnes, at han serverede hamburgerryg. Han købte et stykke, der var stort nok til dem til fire dage. Han kogte hamburgerryggen første dag, i en ikke ren gryde, hertil serverede han kartofler og frosne grøntsager. De grøntsager, de ikke fik spist, lå herefter i køleskab, til de fik spist sig igennem dem.

Den resterende hamburgerryg, til tre dage, lod han stå i vandet til de næste dage. Han købte lidt frosne kødvarer, som han serverede indimellem dagene med hamburgerryg. På den måde kunne hamburgerryggen komme til at stå på komfuret en lille uge i vandet fra dag ét. Deres maver må have været gjort af et specielt stof. De frosne kødvarer, som de ikke fik spist henlå i køleskabet i flere dage, ligesom grøntsagerne. Til maden serverede vores onkel rødvin for vores tante. Såvel glas, som tallerkener og bestik blev aldrig vasket ordentlig af.

De fik aldrig skiftet sengetøj. De tillod ikke, at vi gjorde det. Håndklæderne blev ikke vasket. De havde ingen vaskemaskine. Vores onkel skyllede deres undertøj og hans skjorter op i en vask i

bryggerset. Da vi endelig, efter vores tantes død, kom på banen, var tøjet alt sammen gult ”tigerstribet”.

Lige efter påske – april – 2006 kunne vores onkel ikke finde ud af at få betalt nogle regninger og bad os hjælpe sig. På denne tur brød den gamle mand fuldstændig sammen. Han var totalt udmattet. Vi talte om, at de blev nødt til at få hjælp, og der var ikke noget, han ønskede sig mere. Herefter gik vi sammen op til den tilsynsførende (hende fra december 2005) og bad om den tiltrængte hjælp. Bagefter gik vi hjem og fortalte vores tante, at sådan blev det fra nu af, da hendes gamle mand ikke kunne mere.

Dagen efter ringede man til os fra sygehuset, at tante var blevet indlagt på grund af dehydrering og umådelig meget væske i benene. Senere samme dag blev vi ringet op, at vores onkel også var blevet indlagt, af sociale grunde, han fejlede ikke noget. Sygehuset spottede meget hurtigt, at parret var ganske hjælpeløse. Vi bad om, at der måtte blive indkaldt til en udskrivningskonference, hvori visitationen fra hjemkommunen også var til stede.

Vi fortalte vores onkel og tante, at vi ville gøre hovedrent i parrets hjem, medens de var indlagt. Vi vidste, at de ikke ville bryde sig om, at vi satte et rengøringsfirma på opgaven. Herefter skulle hjemmeplejen komme at gøre rent. Det ville vi forlange på konferencen. Da de ingen vaskemaskine havde, ville vi på skift vaske deres tøj.

Det tog os tre dage, tre raske voksne personer at komme igennem stue, bad og et par værelser. Vi gik uden om badeværelset, som ”katten om den varme grød”. Til sidst overgav én af os sig, til de andres store lettelse, kun badekarret var så godt som nyt. Parret havde nemlig ikke været i bad i rigtig mange år. Da vi ringede til sygehuset én af dagene, for at fortælle, at vi ikke kunne nå at besøge parret, fortalte man os dér, at det ikke betød noget. Parret var så trætte den dag, fordi man på sygehuset havde haft begge i bad. Det sidste bad vores tante fik, mens hun levede. Køkkenet nåede vi ikke.

På udskrivningskonferencen blev det med visitator aftalt, at parret fremover skulle have al den hjælp de behøvede, når de kom tilbage til eget hjem, dog ikke til madlavning, vi kunne ikke få overbevist vores onkel om, at de havde råd til at få mad fra kommunen. Det blev også aftalt, at hvis parret afviste hjælp, skulle vi straks kontaktes. For så ville vi komme og være der, når hjemmeplejen kom. Vi blev imidlertid aldrig kontaktet, til vores store frustration. Og vi kunne se det hele gro til igen. Efterfølgende har vi via aktindsigt kunnet se, hvordan personalet, der kom i hjemmet, har beskrevet frygten for at pådrage sig sygdomme i hjemmet, ligesom uroen for at snavset ville fremkalde allergiske symptomer er beskrevet.

Først da vores tante blev indlagt den 17. maj 2006 om morgenen, ringede man fra hjemmeplejen. Igen blev vores onkel medindlagt, på grund af sociale årsager. Han fik en seng ind på hendes stue. To af de sygeplejersker, vi mødte, spurgte os, om ikke vi mente, at vores onkel var dement. Hvilket vi kun kunne bekræfte, men endnu ikke havde haft tid til at tage os af.

Om aftenen samme dag slutter vores tantes liv. Vores onkel fatter først ingenting, selvom vi dagen igennem har forberedt ham på, at det nok ender sådan. Herefter bryder han sammen. Sygehuset tilbyder, at han kan blive der til dagen efter, hvor vi vil forsøge at få ham på en aflastningsplads på et hjem. Vi møder i telefonen en meget forstående visitator i kommunen, som hører på, hvad vi fortæller ham, og allerede næste dag har han skaffet os en observationsplads på et plejecenter.

Vores onkel har efterfølgende en følelsesmæssig meget turbulent tid. Hvilket må siges at være meget naturligt, når han mister sin kone, som han har kendt siden, han var 12-13 år og været gift med de sidste godt 62 år.

Præsten, der forretter bisættelsen, beder os, med baggrund i samtalen før bisættelsen, om at være meget opmærksom på vores onkel i den kommende tid, hans opførsel taget i betragtning. Flere fra følget til bisættelsen udtrykker stor bekymring for vores onkel. Selv er vi trygge ved, at han i en længere periode er på plejecentret, hvor man vil observere ham. Vi aftaler med centret, at vi skal besøge egen læge med vores onkel med henblik på at få ham demensudredt.

Egen læge, lige først i halvtredserne, betegner vores onkels demens svarende til hans alder. Forelagt ham vores oplevelser med vores onkel og vores ærinde smiler han meget overbærende. Lægen beskriver, at han, når han besøgte hjemmet, gentagne gange var blevet imponeret over så fint parret klarede sig, og han fandt det som udtryk for intelligens, når sådan et par, i takt med, at de ikke længere magtede opgaverne, da kompenserede på deres vis med de nævnte ændringer i niveauet. Rengøring, madlavning og hygiejne. Vi var målløse. Vi bad ham alligevel om at sende en henvisning på vores onkel til Amtets Gerontopsykiatriske Afdeling, hvilket han først afviste, men tøvende alligevel indvilligede i, da vi gav udtryk for, at plejecentret ville undre sig, når vi referede hans afvisning.

Herefter fulgte en tid, hvor vores onkel var på hjemmet til observation med skiftende udmeldinger. Vi, i familien, var af den overbevisning, at han burde fast visiteres til en ældrebolig, da vi frygtede for den dag, han skulle hjem til eget hjem. På udskrivningskonferencen, efter ca. tre-fire ugers ophold, spurgte kommunens visitator, om hvad han selv ville. Han ønskede at komme hjem.

Næste dag skulle vi hente ham og bringe ham hjem. Vi fik dog lov til at få lidt indflydelse på tiden efter hjemsendelse. At han skulle have hjælp til rengøring og personlig pleje. At hjemmeplejen skulle besøge ham dagligt morgen og aften. De skulle holde styr på hans kalender og hans piller, hans aftale med læger etc. Han skulle også i dagcenter på det plejecenter, hvor han havde været til observation.

Vi bad om, at det skulle stå i kommunens journal, at vi skulle kontaktes, såfremt vores onkel afviste hjemmeplejen ved døren. Vi blev aldrig kontaktet. Senere aktindsigt viste os også, hvorfor. Der stod ikke noteret noget om vores aftaler. Vi understregede overfor kommunens visitator, at hjemsendelse skete helt på kommunens ansvar, og at vi fandt, at der var tale om totalt omsorgssvigt af en gammel hjælpeløs mand, som allerede havde klaret sig og sin kone meget længere, end hvad man kunne forlange.

Lige så snart vores onkel trådte ind i sit hjem, erklærede han: "Dette er en stor fejltagelse, her kan jeg jo ikke være alene". Vi sagde, at vi delte hans bekymring, men at han selv havde ønsket at komme hjem". Til det svarede han, at som han huskede det sådan, men, at det var alle os andre, der ville have, at han skulle hjem. Selv var han helst blevet på hjemmet.

Den eneste, der ringede til os i den efterfølgende tid, var vores onkel. På alle tider af døgnet, natten undtaget, hvilket vi var meget taknemmelige for. Han var i mange sindsstemninger, når han ringede. Fra den blide elskede onkel, som vi havde kendt ham gennem hele livet, til den udskældende, vrissende og højtråbende mand. Han afviste tit hjemmeplejen og ingen holdt styr på hans aftaler.

Han kunne ikke finde ud af dagene, hvornår han skulle hvad. Hvor hans briller var, hans tøj og meget meget andet. Han kunne ikke finde ud af at lave mad og at få købt ind. Han gik lidt i haven, og efter endt brug slæbte han haveredskaber og liggestole o. lign. med ind i stuen.

Fra naboerne fik vi meldinger om, at han gik omkring og græd. Kom ind til dem og græd. Han tilbød alt og alle ægteskab. Han fortalte, at selv en nonne havde afslået. Han mente, at ægteskab ville løse hans problemer. Han talte om selvmord, og dagcenteret ringede til os og fortalte os, at han også dér havde luftet denne mulighed for dem. De var meget bekymrede for ham. En anden dag ringede de og sagde, at han måske ikke kunne komme dér længere, da de andre brugere ikke turde være dér, når han var der. Han havde været meget højtråbende.

Vi, han søskende børn, viste ikke, hvad vi skulle gøre. Vi bad om nyt visitationsmøde. Efterfølgende fik vi at vide, at han ikke opfyldte kommunens krav for at blive varigt visiteret til plejecenter. Vi hævdede, at han var meget dement. Det mente kommunen ikke. Vi fik at vide, at vi ikke kunne kontakte kommunens demenskoordinator, det skulle ske via egen læge. Hvilket, vi senere fandt ud af, ikke var sandt. Vi indgav alligevel en ansøgning om plejebolig, som vi ikke fik svar på inden for tidsfristen. Egen læge støttede kunne vi ikke støtte os til.

Vi ringede til Gerontopsykiatarisk afdeling for at høre, om vores onkel ikke snart ville blive indkaldt til samtale dér. Først kunne de intet finde på ham, men fandt så en henvisning, dateret tilbage i tiden, hvilket overlægen havde undret sig over. På grund af ferietid (juli) kunne vi komme med vores onkel ugen efter, hvilket vi gjorde. Og her var der ingen tvivl. Vores onkel var meget dement i den side af hjernen. Den, der kontrollerede han funktionsniveau. Intet under, at han de sidste par år havde været så dårligt fungerende. Hun ville skrive til kommunens demenskoordinator med henblik på en samtale, der kunne afdække vores onkels behov for pleje. Overlægen havde samme syn som os med hensyn til boligform, men det var kommunen, der skulle afgøre det.

Ugen efter overlægens klare udmelding, kan vi læse i en af de meget få optegnelser i hjemmeplejens journaler om vores onkel, at en af hjemmesygeplejerskerne skriver, at der bestemt ikke er noget, der taler for, at vores onkel er dement.

En uges tid efter ringer vores onkel med smerter fra en brok, han har døjet med gennem mange år. Vi kontakter vagtlægen, som vælger at indlægge ham. Vi beslutter os for at køre med ham til hospitalet, hvorfor vi kører til hans hjem. Inden vi forlader hjemmet, sørger vi for at få hans medicinliste med og slukker for en tom kogeplade, der står og buldrer mellem 2 og 3.

Da han klager meget over smerter, beslutter sygehuset at operere ham. Alt forløber vel, og de ringer en fredag ugen efter og siger, at de vil udskrive ham. Det betinger vi os, at de ikke gør, før kommunen har lovet at stille op med maksimal hjemmepleje, allerede fra hjemkomsten, da vores onkel er dement. Hospitalet udviser stor forståelse herfor. Først afviser hjemmeplejen, men ændrer dog meget snart holdning. Vores onkel bliver igen henvist til et observationsophold på samme plejecenter, hvor han tidligere havde haft ophold. Siden kommer han ikke hjem til eget hjem igen.

Han får fast ophold på et andet plejecenter, hvor han får en god og omsorgsfuld pleje. Først bliver vi igen mødt med skepsis. Vores onkel skal rådspørges om alt. Vi har stor forståelse for menneskets integritet, men når mennesker er demente eller alderdomssvækkede, tilgodeser man måske bedst deres behov ved at lade dem være i fred og lade andre tage over.

Til alt held havde vi fået en fuldmagt af vores onkel, mens han endnu kunne give en sådan, som vi kopierede og gav centret. Herefter var der ingen mistro til os længere. Vi blev taget med på råd. Vi tog med ham til undersøgelser o. lign., hvilket personalet på centret gav udtryk for, at de var glade for. Specielt, da de jo slet ikke kendte vores onkel. Den 15. januar 2007 dør vores onkel af kræft. De sidste måneders omsorg var god, men stakkels menneske, at han skulle opleve de femten måneder forud.

Efterfølgende har vi fået gjort huset rent igen. Tømt køkkenskabe for mad, hvis sidste salgsdato var fra lige efter, at datomærkningen blev indført. Vi har under første og anden rengøring kørt mange sække med affald af brugt toiletpapir, bind, papir og meget andet væk. Herunder gennemvædet sengetøj og gangtøj. Visse skabe var levende. Det er ganske forfærdeligt, at noget sådant forekommer i dagens velfærds Danmark. Mens den kommunale hjemmepleje og praktiserende læge lukker øjnene.

Kommunens ledere har ikke fundet anledning til at gribe ind endsige søge at tage imod vores fremstrakte hånd til et samarbejde omkring et par gamle mennesker. Og kommunens visitatorer og tilsynsførende har tilsyneladende ingen samklang med deres udkørende personale. Af journalakterne kan vi læse, at personalet, når de skriver i journalerne beskriver, hvordan det står til i det lille hjem. Tænk hvis alle kunne samarbejde i en god sag tjeneste!

Mistillid og de rigide formkrav gør, at mennesker kommer i klemme. Der skal være regler, men også smidighed i systemerne. De besluttende myndigheder skal væk fra skrivebordene og ud blandt de mennesker, det drejer sig om. Specielt, når kommunikation mellem personalegrupperne ikke fungerer bedre.

Det blev en lang beskrivelse, om end vi må sige, at den er meget kortfattet. Beklageligvis kun et ringe udpluk af vores meget dårlige oplevelser. Vi har gennem hele forløbet, via fuldmagt, sikret os aktindsigt i relevante akter. Vi mener selv, at vi er en ressourcestærk familie, der har kunnet støtte vores kære gamle onkel og tante, når de ønskede det. Hvilket vil sige i vores onkels sidste måneder temmelig meget, hvilket vi var glade for, at vi havde mulighed for.

De har altid betydet meget for os, og det har været en utrolig sorg for os at se, hvordan mennesker kan få lov til at forfalde og gå til uden hjælp, i kommunens misforståede loyalitet mod "borgerens samtykke", som vi hele tiden fik "revet i næsen". Vi frygter selv for at blive gamle eller demente.

Da vores onkel og tante var yngre, bad de os tit om at hjælpe dem, når de blev gamle, for de havde jo ingen børn. Vi har selv den store glæde, at vi har fået lov til at få børn, men hvad skal det hjælpe, hvis vores "klarsyn" forlader os, og vi takker nej, hvor vi burde sige ja.

Vores ærinde med denne henvendelse er det, at få Folketingets Socialudvalg til at se, at der er noget i omsorgen af demente og ældre, der bestemt ikke fungerer hensigtsmæssigt i dag med den katastrofale følge, at ældre sårbare og hjælpeløse mennesker får en uværdig afslutning på deres liv. De svigtes. Vi var der for vores ældre. Desværre var det et stort arbejde at få myndighederne i tale. Vi tør slet ikke tænke på de stakkels demente og ældre, som slet ingen pårørende har.

Vi ønsker meget at få en tilbagemelding på fra Folketinget Socialudvalg, om hvorvidt vores henvendelse tages seriøst, og hvad der i givet fald vil ske på området fremover. Vi stiller os gerne til rådighed for yderligere oplysninger. Alle kan vi havne i denne situation. På forhånd tak.

Med venlig hilsen
På familiens vegne

AP